

pas seguir en aquell silenci, parent del somni o de la pau del cementiri. Estem massa acostumats els catalans, a què del nostre silenci, del nostre conformisme i de la nostra bonhomia se n'aprofitin els nostres adversaris, per a reblar més els claus del nostre dogal!

Estic content de la reacció, malgrat em resulti una feinada, per a defensar-me de les investides d'uns i altres, i hagi de sentir haver provocat refrecs amb algun amic, sempre lamentables, i no pas intencionats, encara que crec que no deixaran senyal.

Ara, que l'amic Mas i Oliver sigui optimista en allò que es refereix a la P. N., i jo sigui pessimista, és inútil discutir-ho: és qüestió d'apreciació, i el temps ja es preocuparà de dir qui té raó.

I que el soci de la Mutual que demana l'ingrés a la P. M. N. no fa mancament als seus drets—que jo en diria deures—, com afirma l'amic Mas, tinc de distingir: si ho veu com jo, sí; si ho veu com ell, no; puix que cada qual obri segons li dicte la consciència, després d'un examen pregon de la qüestió.

Res més tinc d'afegir, sinó afirmar categòricament que res ha estat més lluny del meu pensament, que el de criticar l'actuació dels companys dels Consells del Sindicat i de la Mutual, pels quals tinc tots els respectes. Pot haver-hi diferències de criteri en l'apreciació d'algun detall, però jo respecto el seu, com crec que ells respectaran el meu. Entenc que tots procedim de bona fe.

* * *

Al Dr. Garcia Tornel

Molt distingit amic i company: He llegit l'article que, inserit en el nombre de gener d'aquest BUTLLETÍ, em féu l'honor de dedicar-me.

Després de donar-vos les més grans mercès pels conceptes laudatoris — per mi immerescuts — que em dediqueu, tinc de confessar que he vist amb vertadera pena; que doneu al meu treball un major abast de que té, ja que veig que us ha tret de fogó, com vulgarment es diu. Em fa l'efecte de què us ha trobat en un estat d'hiperestèsia moral, que us ha fet reaccionar desmesuradament. No me'n sé donar més que una explicació (excuso dir-vos que m'he preocupat de cercar-la) i és que durant aquest temps de crítiques i atacs personals per vós soferts, deveu haver acumulat mol-

ta bilis, i ara l'heu eliminada tota. Si això us ha produït alleujament, ja és perdonable.

Procuraré aclarir aquells conceptes que ho mereixin i contestar cadascuna de les acusacions, fent tot l'esforç possible per no perdre l'equanimitat; però abans haig de dir, que m'he guardat molt d'acusar a ningú personalment, i que he tractat del Col·legi en general, comprenent en aquesta designació tota l'organització col·legial, amb el Consell general i tot, com es pot veure en el text del meu treball, on adreço les meves queixes principalment al dit Consell; he procurat solament, o així ho he pretingut—potser sense saber-ho aconseguir—de puntualitzar fets, sense alludir ningú personalment. Ja comprenc, però, que com els fets són executats per les persones, és difícil un aïllament absolut de les dues coses, però si per això no es podien discutir els fets, hauríem de dir amén a tot, i això no és pas possible.

M'acusen d'apassionament i manca d'equanimitat. Vaig fer tot el possible per a evitar aquests esculls, en els quals es fàcil caure, quan es defensa una cosa que s'estima i es veu en perill. Ja podeu veure en la contesta que precedeix al Dr. Mas i Oliver, els motius que vaig tenir per escriure aquests dos articles. Per altra part, de la defensa que vaig a fer, es podrà deduir qui dels dos està més apassionat i menys equànim, i jo, que no em considero indiscutible, ni molt menys, em sotmeto al judici dels que ens llegeixen.

Us queixeu que digui que la Dictadura concedí als col·legis atribucions dictatorials. En el concepte general que he dit abans, ho sostinc, puix no són altra cosa les desmesurades atribucions concedides al Consell general pels Estatuts. A més, puc afegir que ja ho fou de dictatorial, l'actuació del propi Consell en la confecció dels Estatuts, ja que foren imposats sense consulta ni coneixement de ningú, com quedà demostrat pels treballs dels Drs. Mestres i Miquel, Carulla, Batistini i P. Mas Oliver¹.

I aquí sí, amic Garcia Tornel, que en bona lògica us hi cap una part de responsabilitat, com a Vice-president que ereu del Consell, o per acció o per omissió. Ara sí que m'heu de perdonar que personalitzi, però vós em porteu a aquest terreny. Jo volia evitar personalitzar, pel qual motiu he

¹ Aquests companys usen amb freqüència les paraules dictatorial i dictadura, que tant us molesten; de manera que no les he inventades jo.